

Dosarul nr. 3ra-722/22
2-20128243-01-3ra-21072022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: C. Guzun)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, G. Dașchevici, G. Mîra)

Î N C H E I E R E

21 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Minciuna Nicolai împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actelor administrative și obligarea recalculării pensiei,

împotriva deciziei din 1 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale și menținută hotărârea din 24 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 12 octombrie 2020, Minciuna Nicolai a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actelor administrative și obligarea recalculării pensiei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 30 octombrie 2003 a demisionat din cadrul Ministerului Afacerilor Interne în temeiul acumulării vechimii de 20 ani activitate în organele afacerilor interne.

A susținut că la 24 mai 2018 a obținut de la Direcția Poliție Chișinău confirmarea cu nr. 8133 prin care i s-a recalculat vechimea în muncă pentru perioadele 27 noiembrie 1984-22 martie 1999 și 24 mai 2002-30 octombrie 2003 în care a activat consecutiv în cadrul Batalionului de Escortă al CGP Chișinău și Izolatorului de Detenție Provizorie din același comisariat.

În contextul dat a explicat că s-a adresat la Casa teritorială de Asigurări Sociale Criuleni pentru recalcularea cuantumului pensiei, însă prin Decizia nr. 32/2020/17208 din 19 august 2020 i s-a respins cererea în stabilirea pensiei.

Drept urmare a formulat cerere prealabilă la Casa Națională de Asigurări Sociale, iar pe 6 octombrie 2020 a primit refuzul cu nr. M-2113/20 în stabilirea și calcularea cuantumului pensiei pe care îl consideră ilegal și pasibil de anulare.

A obiectat că pârâtul nu recunoaște perioadele 27 noiembrie 1984-22 martie 1999 și 24 mai 2002-30 octombrie 2003 în care dânsul a activat consecutiv în cadrul Batalionului de Escortă al CGP Chișinău și Izolatorului de Detenție Provizorie din același comisariat ca perioade cu avantaje în calcularea vechimii în muncă 1:2 potrivit Hotărârii Guvernului nr.78/94 or această hotărâre este în corespundere cu art. 18 lit. c) din Legea 1544/93 care constată că la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în conformitate cu art.13 lit. a) militarilor care îndeplinesc serviciu prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, al cărui mod este stabilit de Guvern, se ia în calcul: c) timpul de îndeplinire a serviciului în condiții deosebite-în condițiile avantajoase respective inclusiv în condițiile stabilite de legislație pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 13, 14, 49 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

A solicitat admiterea acțiunii, anularea ca fiind ilegală Decizia Casei teritoriale de Asigurări Sociale Criuleni cu nr. 32/2020/17208 din 19 august 2020, anularea ca fiind ilegal răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale cu nr. M-2113/20 din 6 octombrie 2020, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să efectueze recalcularea cuantumului pensiei a lui Minciuna Nicolai, cu achitarea pensiei neachitate, începând cu 30 octombrie 2003 potrivit Certificatului eliberat de către DP Chișinău cu nr. 8133 din 24 mai 2018, luând în calcul majorările și indexările ce au avut loc în acest interval de timp.

Prin hotărârea din 24 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost anulată Decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Criuleni nr. 32/2020/17208 din 19 august 2020 privind respingerea cererii de stabilire a pensiei, ca fiind ilegală.

A fost anulată Decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. M-2113/20 din 6 octombrie 2020 pe marginea cererii prealabile, ca fiind ilegală.

A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să efectueze recalcularea cuantumului pensiei lui Minciuna Nicolai, cu achitarea pensiei neachitate, începând cu 30 octombrie 2003 potrivit certificatului eliberat de către Direcția de Poliție a mun. Chișinău cu nr. 8133 din 24 mai 2018, luând în calcul majorările și indexările ce au avut loc în acest interval de timp.

La 9 iulie 2021, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel împotriva hotărârii din 24 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, iar în urma notificării hotărârii motivate la 1 octombrie 2021 a prezentat motivarea apelului la data de 29 octombrie 2021, în termenul prevăzut de art. 232 Cod administrativ.

Prin decizia din 1 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale și menținută hotărârea din 24 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a reținut ca întemeiată concluzia primei instanțe referitoare la temeinicia acțiunii, având în vedere că subdiviziunile menționate în care a activat Minciuna Nicolai sunt entități destinate pentru deținerea persoanelor, și care cad sub incidența reglementărilor pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, ce permit calcularea a două luni vechime în

muncă pentru o lună de serviciu, deoarece acesta a exercitat serviciul nemijlocit în cadrul Batalionului de Escortă al Comisariatului General al Poliției Chișinău și Izolatorul de Detenție provizorie din același comisariat.

Ca urmare, a conchis că colaboratorii care efectuează serviciul de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoarele de detenție provizorie) au dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, calculându-se două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu.

La 28 martie 2022, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva deciziei din 1 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, iar la data de 5 iulie 2022 a prezentat motivarea recursului.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată deoarece instanța de apel nu a analizat multiaspectual actele normative și legislația în vigoare ce reglementează astfel de litigii și nu au fost dovedite circumstanțele considerate de prima instanță și instanța de apel ca fiind stabilite.

A obiectat că pct. 7 lit. g) și pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, prevăd expres circumstanțele în care la calcularea vechimii în muncă se acordă două luni vechime în muncă pentru o lună în serviciu și anume în instituțiile penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală și instituțiile destinate deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

Astfel, a accentuat că două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu se acordă persoanelor care au activat în penitenciar de tip închis și nu provizoriu cum este indicat în ordinul emis de Ministerul Afacerilor Interne.

Cu referire la prevederile din Hotărârea Guvernului sus-menționată, a remarcat că acesta nu conține prevederi din Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 și anume perioada de activitate în cadrul subdiviziunilor de pază, escortă și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoarele de detenție provizorie).

Prin urmare este de părere că perioadele de activitatea a lui Minciuna Nicolai în subdiviziunile enunțate nu pot fi raportate la prevederile pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii.

În conformitate cu art. 244 alin.(1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 1 martie 2022, dispozitivul fiind notificat recurentului la data de 18 martie 2022, iar decizia motivată ce se solicită a fi casată la data de 23 iunie 2022, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică și avizul de recepție a scrisorii recomandate anexate la dosar

(f. d. 118, 122). Astfel, recursul depus la 28 martie 2022 și motivarea recursului prezentată la data de 5 iulie 2022, sunt în termen.

Prin referința depusă la data de 1 august 2022, Minciuna Nicolai, reprezentat de Kovali Vladimir a solicitat declararea inadmisibilă a recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție dispune:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Aliona Miron